



BOG

# ADAM I PARADIS (/BOEGER/ADAM-I-PARADIS-ROMAN)

Af Rake Haslund-Gjerrild (/forfattere/rake-haslund-gjerrild) (2021)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/adam-i-paradis-roman) for at anmelde

Facebook  
(http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratusiden.dk/boeger/adam-i-paradis-roman&title=Adam i Paradis )

Tweet (https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratusiden.dk/boeger/adam-i-paradis-roman&status=Adam i Paradis +http://litteratusiden.dk/boeger/adam-i-paradis-roman)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET

Stilsikkert sprog og lyrisk magi indrammer maleren Kristian Zahrtmanns liv i en historisk brydningstid og aktualiserer nedarvede traumer om køn og homoseksualitet.

(HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?

SEARCH\_BLOCK\_FORM=870970-

BASIS%/3A38954334&FRAGMENT=CONTENT)

TAGS:

DANSK MALERKUNST (/TAXONOMY/TERM/1988) FORELSKELSE (/TAXONOMY/TERM/3296)  
FØLELSER (/TAXONOMY/TERM/3597) HOMOSEKSUALITET (/TAXONOMY/TERM/4500)  
HOMOSEKSUELLE (/TAXONOMY/TERM/4502) KUNSTNERE (/TAXONOMY/TERM/6015)  
KUNSTNERKOLONIER (/TAXONOMY/TERM/22036) KUNSTNERMILJØER (/TAXONOMY/TERM/13688)  
PARFORHOLD (/TAXONOMY/TERM/13726) SAMFUNDSFORHOLD (/TAXONOMY/TERM/9159)  
UNDERTRYKKESE (/TAXONOMY/TERM/10987)

## ANMELDELSE



05 maj.21



(/users/britta-riis-langdahl)

Af Britta Riis Langdahl (/users/britta-riis-langdahl)

Redaktør

**Stilsikkert sprog og lyrisk magi indrammer maleren Kristian Zahrtmanns liv i en historisk brydningstid og aktualiserer nedarvede traumer om køn og homoseksualitet.**

Det er som at se på et maleri fra 1914 og samtidig læse en roman af Herman Bang (<https://litteratusiden.dk/forfattere/herman-bang>). Haslund Gjerrilds exofiktive roman trækker en historisk skikkelse, maleren Kristian Zahrtmann (1843 – 1917), frem fra tiden omkring Det moderne gennembrud og sætter ham ind i denne sansende fiktion. Det er en fryd at bevæge sig langsomt gennem det fortættede sprog, der skildrer maleren gennem maleriets sprudlende farver, kompositioner og et væld af botanisk grønt. Romanen lægger sig i strømmen af den fortsatte og aktuelle debat om menneskers frihed til at bestemme over egen krop og eget køn.

Haslund-Gjerrild har ikke alene lavet et stort researcharbejde på tiden og maleren, også sproget og dialogerne er stilsikkert skabt i samtidens ånd. Det er som at læse en nyudgivelse af en af de helt store forfattere fra den skelsættende tid tilsat nutidig lyrisk magi.

Zahrtmann er 70 år og har levet et liv med kunsten. Han har skabt en hel koloni af kunstnere ved at undervise på Studietskolen for Frie Kunstnere i Danmark. Selv synes han, at storhedstiden er ovre og føler sig gammel og grim.

*”Jeg tænker på mig selv som en gammel drage, der er ældet så kraftigt, at han er sunket sammen, han, der før dækkede hele sit rige og skatkammer under vingerne, er nu blevet en hæst hvæsende genstand, mat som gammelt guld.”*

Zahrtmann maler nøgenmodellen Adam i en botanisk overflod af eksotiske planter, som han placerer i sit atelier. Det er et sandt sansebombardement, der skildres i dette Paradis. Gennem penslens bevægelser og farvepalettens blandede farver oplever vi den fortættede stemning af lidenskab for kunsten – og for den mandlige krop.

I det intellektuelle miljø, som Zahrtmann færdes i, finder vi fremtrædende historiske fritænkere som Georg Brandes, Herman Bang og flere andre. Der sættes ikke mange ord på køn og seksualmoral mellem romanens karakterer, alligevel emmer romanen af debatten om samfundets normer og forestillinger om det abnorme og forbryderiske i homoseksualitet. Det er uvist om Zahrtmann selv havde et kærlighedsliv til en mand, men ud fra malerierne lyser mandlig erotik. Haslund-Gjerrilds blik ind i malerierne er så stærkt og stemningsmættet, at læseren sagtens kan indleve sig i de passionerede og udfordrende kunstværker uden at stå overfor dem.

Fortællingen brydes af oprindelige dokumenter om Den store Sædelighedsfejde, der fra 1880'erne og til starten af 1900-tallet var til stor debat. Retssystemet endte med at forhøre hundredvis og dømme mange homoseksuelle mænd for "Omgængelse mod Naturen."

*"Jeg maler ikke. Jeg står bare med penslen i hånden og ser på motivet. Huden er som glas, som tyndt skrabet pergament, et gennemsigtigt gardin af rosa, gulgrøn, lavendel og blå skygger. Jeg ser ham som et net, et fletværk, der indgår i Paradisets lianlinjer og palmestreger."*

Rakel Haslund Gjerrild har tidligere udgivet to anmelderroste romaner: Øer (<https://litteratursiden.dk/boeger/oer-af-rakel-haslund-gjerrild>) og den postapokalyptiske roman Alle himlens fugle (<https://litteratursiden.dk/boeger/alle-himlens-fugle-roman>). 'Adam i Paradis' er hendes tredje roman.

## BOGDETALJER



### Andre bøger af Rakel Haslund-Gjerrild



(/boeger/alle-himlens-fugle-roman)  
ALLE HIMLENS FUGLE (/BOEGER/ALLE-HIMLENS-FUGLE-  
ROMAN)  
Af Rakel Haslund-Gjerrild



(/boeger/oer-af-rakel-haslund-gjerrild)  
ØER (/BOEGER/OER-AF-RAKEL-HASLUND-GJERRILD)

Tema

## Exofiktion (/temaer/exofikti on)

Den nye litterære tendens exofiktion vinder i øjeblikket frem - også i danske samtidsromaner. Men hvad dækker dette lidt fjernt klingende begreb egentlig over?

LÆS MERE →